

SVÆRHEDSGRAD

Den vigtigste fase er at tage de korrekte mål til det nye vindue. Når du skal sætte vinduet op, skal du bare følge anvisningen på disse sider, så går det nemt.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

En dags tid.

PRIS

Materialer for cirka 500 kroner plus det nye vindue

Nem justering med Smart karmskrue

I et træhus skal vinduerne kunne rettes til, hvis huset giver sig. Det sikrer den rigtige karmskrue.

Der skiftes vinduer ud som aldrig før i disse år. Kolde vinduer med trætte termoruder og endnu ældre koblede vinduer, som ikke bare er kolde, men også besværlige at holde, ryger ud, og ind sætter vi nye vinduer med varme energiruder.

Det er et arbejde, du sagtens selv kan stå for, men det er vigtigt at gøre det rigtigt. I første omgang, når du gør vinduet fast i væggen, og her er det en stor hjælp at kende den type karmskrue, som gør det let at justere placeringen. Og i anden omgang når du lukker sprækken mellem vinduet og væggen. Begår du fejl her, kan luften fra husets indre fanges i væggen og give kostbare rådskader. □

HVIS DU SKAL SKIFTE VINDUE

Nye vinduer bestilles på mål, og det går ofte galt. Vinduet skal bestilles på karm mål, altså ikke de mål som hullet i væggen har, men som karmen skal have – og den skal være 15-20 mm mindre end hullet. Den sikre vej er: **1** Fjern først dæklist og inddækninger. **2** Mål så størrelsen på hullet i væggen, og træk 15 mm fra i bredden og højden, og bestil vinduet. **3** Når dit ny vindue er kommet, skærer du karmen på det gamle i to, **4** og vrider vinduet løs.

1

2

3

4

Skruen flytter selv karmen

Med Programaskruen kan du til enhver tid justere afstanden mellem vinduet og væggen.

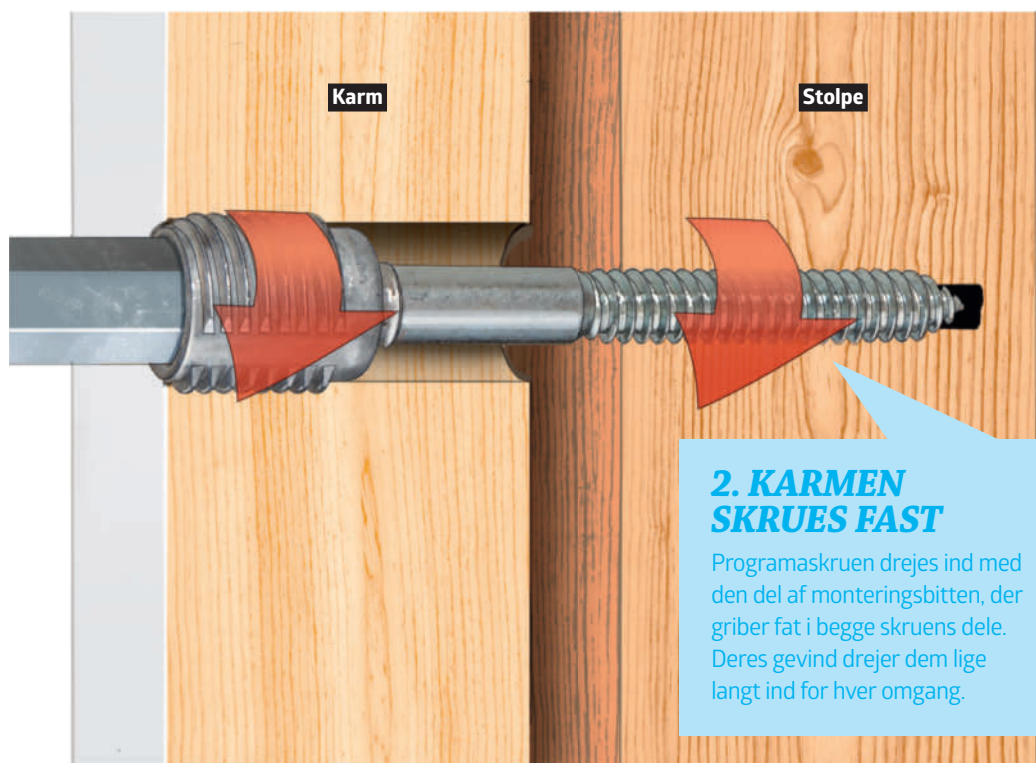
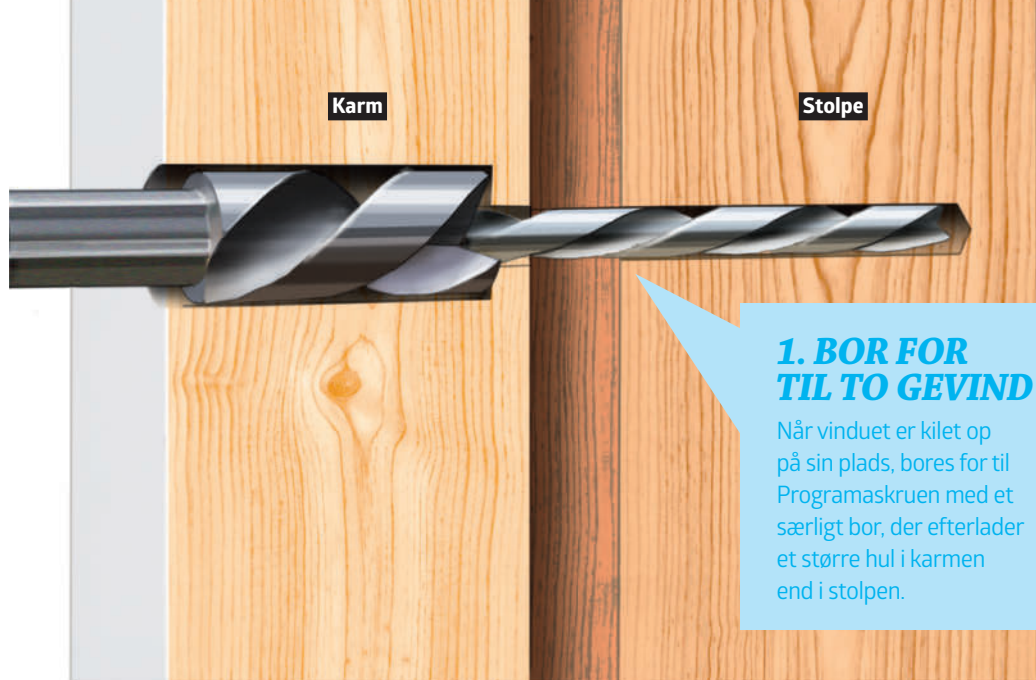
Træhuse har det med at give sig, og det tager Programaskruen højde for. Den består nemlig af to dele, og mens den ene griber fat i vinduets ramme, griber den anden fat i stolpen i væggen. Det betyder, at når du har skruet vinduet fast i væggen, så kan du, ved kun at dreje den del der har fat i karmen, justere afstanden mellem vinduet og væggen.

Teknikken er, at du først placerer vinduet så præcist som muligt med kiler, luftpuder eller hvad du nu vælger. Når det er på plads, skruer du hul gennem karmen og videre ind i stolpen med et særligt bor, som efterlader et større hul i karmen end i stolpen.

Du kan nu skrue vinduet fast i væggen med Programaskruen – og når du har fjernet kiler eller luftpuder, kan du lynhurtigt og enkelt finjustere placeringen.

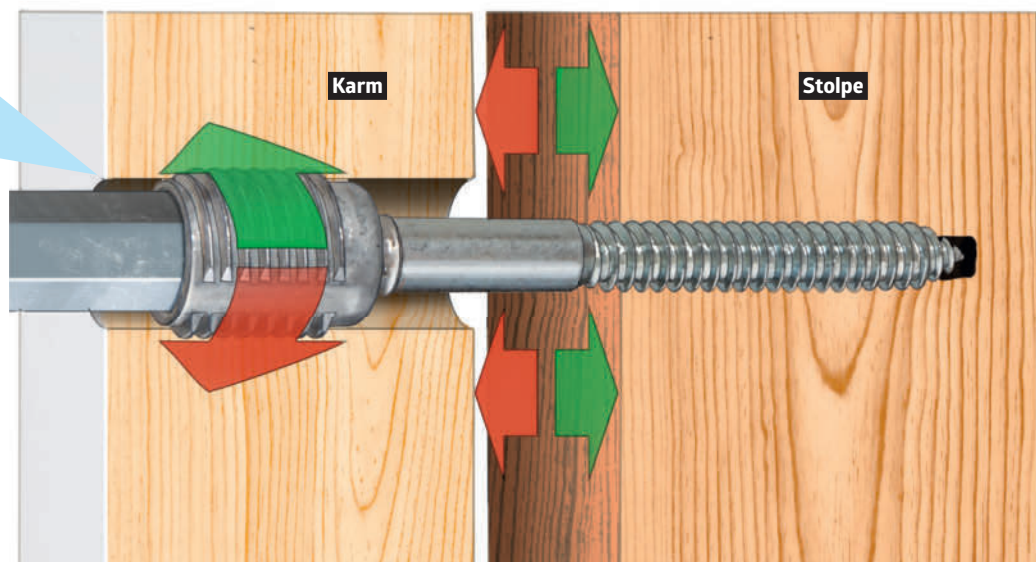
Hullet bag skruen dækker du med en kapsel, så du til enhver tid kan justere placeringen igen, hvis det bliver nødvendigt.

Tilbage står så kun at lukke fugen mellem vindue og væg efter alle kunstens regler.

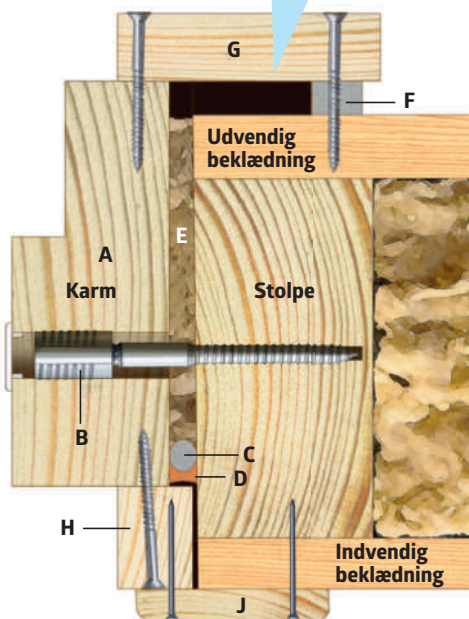
3. PLACERING JUSTERES

Afstanden mellem karm og vindue justeres ved at dreje med den ende af bitten, der kun tager fat i den skrue-del, der sidder i karmen.

SUNDE VINDUER MED GODE FUGER

Vi lukker fugen mellem vinduet og væggen mere tæt indvendigt end udvendigt for at undgå, at fugtholdig indeluft spærres inde, så der kan dannes mug og råd.

MATERIALER

- 1 vindue (A) (her fra JVK vinduer)
- 4 Programaskruer (B), 90 mm
- 4 dækpropper
- Rund bagstopning, her 16 mm (C)
- Elastisk byggefugemasse (D)
- Mineraluld i strimmel (E)
- Ekspand. fugebånd (F) (fx Ilmod)
- 19 x 100 mm trykimpr. fyr til dækbrædder (G)
- 21 mm høvlet fyr til tilsætningsliste (H)
- 9 x 55 mm høvlet fyr til dækliste (J)
- Sålbenk af aluminium (K)
- 3 x 20 mm rustfri skruer med panhoved
- 4 x 50 mm skruer
- 1,4 x 35 mm runde dykkere
- Akrylspartelmasse
- Akrylmaling
- Træbeskyttelse
- PVA-lim

SPECIALVÆRKTØJ

- Bit el. nøgle til Programaskruen

Vinduet sættes i med karmskruer

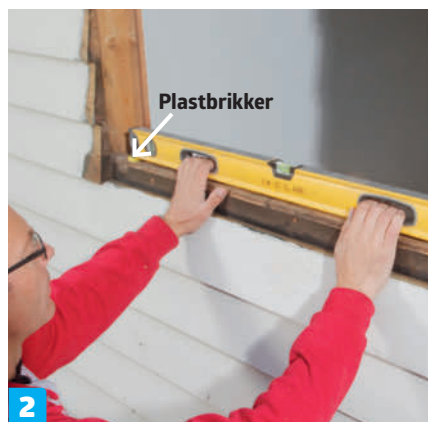
Den effektive arbejdsgang til at sætte et vindue i en væg falder i tre trin: Først klodser du op i bunden, så vinduet vil stå vandret med lige meget luft oppe og nede. Vinduet sættes ind og kiles fast, så det står lodret midt i hullet. Så skrues det fast.

Tidligere blev kilerne siddende, men vor tids karmskruer fastlåser afstanden, så du kan fjerne kilerne. Og da vi her bruger Programaskruer, kan afstanden finjusteres, efter at kilerne er blevet fjernet.

1 Vi skærer først en rille i bundkarmen

til ombukket på alusålbenken (M). Husk at placere sporet så højt på karmen, at der er noget at skruer i, når sålbænken gøres fast. Vi bruger her et slidsjern i overfræseren.

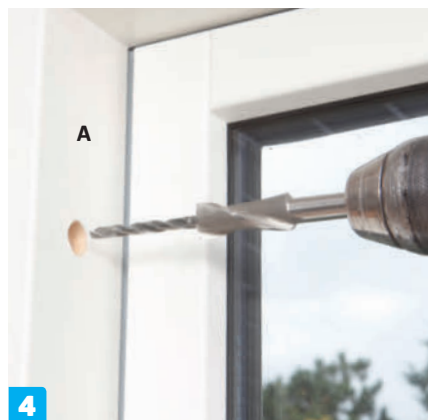
2 Med plastbrikker klodser vi op i begge sider, så vinduet vil stå præcis vandret.

Højden passes til, så der vil være omtrent lige meget luft over og under rammen. Tag dig god tid. Opklodsningen er meget vigtig.

3 Sæt vinduet (A) i hullet, og fiksér det med kiler eller luftpuder i siderne og foroven, så der er lige meget luft på begge sider.

Karmen skal stå lodret og rage et par millimeter ud foran træbeklædningen.

4 Bor for til to Programaskruer i hver side.

Det specielle Programabor efterlader i én arbejdsgang et 14 mm hul i karmen og et 5 mm hul ind i stolpen i væggen.

5 Med monteringsbitten i skruemaskinen drejes Programaskruen (B) i, til bøsningen sidder midt inde i karmen. Skal placeringen justeres, vendes bitten, så den kun drejer bøsningen og derved flytter karmen.

Fugerne lukkes, så væggen holdes tør

Når vinduet sidder, er det tid at lukke fugen rundt om det. Det er en kunst, for opbygningen skal hindre, at luften blæser gennem fugen, skal holde på varmen – og skal samtidig give fugt mulighed for at forsvinde ud det fri.

Vi starter inde med at lukke med fugemasse, så der ikke trænger fugt ud i fugen, og dækker af med lister. Så går vi ud, fylder op med mineraluld og lukker af med lister – altså ikke helt tæt. Sprækkerne ved klinkbrædderne lukker vi for insekter med fugebånd.

1

Den indvendige side af fugen lukkes med elastisk byggefugemasse (D). Tryk først et rundt bagstop (C) 5-7 mm ind i fugen. Fyld godt med fugemasse i fugen, tryk massen tæt ind med en fugepind, og glat efter.

2

Vi lukker pænt af indvendigt med lister (H). Fugemassen har lukket hermetisk tæt, så listerne skal "kun" pynte og beskytte. De skæres til i bredden, så de flugter med væggens overflade, og skrues på karmen.

3

5 mm inde på tilsætningslisterne (H) stifter vi dæklister (J) fast, så de rækker ind over væggen. Vi bruger 1,4 x 35 mm runde dykkere. Hjørnerne samler vi med 45 graders snit med lim i samlingen.

4

Udenfor sætter vi alusålbænken (K) på plads. Dens ombuk trykkes ind i rillen, som vi har fyldt med fugemasse. Profilen gøres fast til karmen med 3 x 20 mm rustfri skrue, inden fugemassen glattes pænt ud.

5

Vi lister en strimmel mineraluld (E) ind i fugen. Fugen skal fyldes op helt ind til den runde bagstopningsprofil, så luften ikke cirkulerer frit i fugen. Pres ikke så hårdt, at du skubber til bagstopningsprofilen.

6

Under sålbænken (K) placerer vi et ind-dækningsbræt (G). Det gøres fast med 4 x 50 mm skrue. Brættet har vi først malet med træbeskyttelse.

7

Over vinduet sætter vi på samme vis en sålbænk (K) og et inddækningsbræt (G). Vil du undgå at skære en rille til sålbænken, finder du en profil uden vandret ombuk og tætnet med fugemasse, før den gøres fast.

8

De lodrette dækbrædder (G) skrues fast – efter at vi har trykket et ekspanderende fugebånd (F) på væggen, så sprækkerne ved klinkbeklædningen lukkes for insekter. Husk luft under brættet, så vandet løber af.